

ний сайт Верховної Ради України] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> Дата звернення: 26.04.2017 р.

3. Наказ Генерального прокурора України № 4\1 гн від 03.12.2012 року «Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять ОРД» [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://document.ua/pro-organizaciyu-prokurorskogo-nagljadu-za-doderzhannjam-i-z-doc121788.html> Дата звернення 26.04.2017 р.

4. Європейська конвенція «Про захист прав людини і основоположних свобод» 04.11.1950 року [Електронний ресурс: Офіційний сайт Верховної Ради України] Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_004 Дата звернення 26.04.2017 р.

Страшко Ольга Владленівна
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування ДДУВС

Науковий керівник –
доцент кафедри ОРД та СТ,
к.ю.н., доц. **Санакоев Д.Б.**

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИНАМ, ПОВ'ЯЗАНИМ ІЗ ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ, ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ

За даними статистики Генеральної прокуратури України у 2013р. усього було зареєстровано 483 кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи, з них – 131 за ст. 149 КК України (торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини), відповідно у 2014р. – 2202/118, 2015р. – 1032/110, 2016р. – 734/115, у січні-березні 2017 р. – 207/79[1]. Отже, середній показник злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми у період 2013-2017 рр. становить 19% від загальної кількості кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.

У свою чергу, за даними представництва Міжнародної організації з міграції в Україні, у першому півріччі 2016 року спеціалізовані підрозділи Національної поліції України виявили та задокументували 60 випадків торгівлі людьми, що на 35% менше, ніж за аналогічний період 2015 р. Поліція виявила 44 потерпілі особи (89 за той самий період 2015 р.), серед них 32 жінки та 12 чоловіків (одна неповнолітня потерпіла особа). Кількість справ, що були передані до суду з обвинувальними актами, також зменшилася: з 71 справи у січні-червні 2015 року до 26 справ за той самий період 2016 р. Імовірною причиною негативних тенденцій є реформа НПУ України, що триває вже понад рік, та невизначеність із призначенням керівного складу та колективу спеціалізованого Департаменту НПУ та підрозділів на місцях[2].

Зазначимо, що за перше півріччя 2016 р. уряд України досяг прогресу з окремих питань протидії торгівлі людьми. У лютому 2016 року було затверджено Державну програму з протидії торгівлі людьми (на 2016-2020рр.), яка,

серед іншого, передбачає завдання та заходи у відповідь на рекомендації Звіту Державного департаменту США про торгівлю людьми, моніторингового звіту Групи експертів щодо протидії торгівлі людьми (GRETA) Ради Європи та моніторингових місій щодо стану виконання Україною Плану дій щодо лібералізації візового режиму з ЄС. Прогнозовані обсяги фінансування, що є необхідним для виконання Державної програми, становлять 38 250100грн. (~1,5млн. дол. США), з яких 1 844000грн. (~74тис. дол. США) очікуються з Державного бюджету і 1 096100грн. (~44тис.дол. США) – з місцевих бюджетів [2].

Ми вважаємо, що при розгляді даного питання буде доцільним звернутися до досвіду провідних європейських країн. Так, наприклад, уряд Німеччини обрав протидію торгівлі людьми шляхом мобілізації зусиль правоохоронних органів. Законодавство Німеччини забороняє торгівлю людьми у будь-якій формі; торгівля людьми з метою сексуальної експлуатації (розділ 232 Кримінального кодексу) та примусової праці (розділ 233) є злочинами. Покарання за такі злочини передбачає до 10 років позбавлення волі. Водночас урядом Німеччини приділяється значна увага і превентивній роботі, зокрема фінансується діяльність цілої низки неурядових організацій, що проводять інформаційно-освітні кампанії з попередження торгівлі людьми і у самій Німеччині, і за кордоном [3].

Окрім цього, позитивним є досвід Нідерландів, де секс-індустрію було декриміналізовано з жовтня 2000 р. Такий крок розглядається як один із засобів боротьби з торгівлею жінками. Ідея полягає у тому, щоб шляхом декриміналізації проституції, введення системи ліцензування будинків розпусти (компанії секс-бізнесу регулюються системою ліцензування і мають відповідати окремим вимогам, зокрема у галузі безпеки та охорони здоров'я) та покращення умов роботи секс-працівників зробити цю сферу діяльності менш доступною для кримінальних елементів. Скасування такої заборони надало змогу ліквідувати правові перешкоди для визнання роботи у секс-індустрії легальною та забезпечити працівникам секс-індустрії такі самі трудові та цивільні права, як всім іншим працівникам.[4,с.189]

Ми погоджуємося із думкою М.А. Погорецького, який зауважує, що зарубіжний досвід на сучасному етапі для України має бути орієнтиром для вдосконалення вітчизняного законодавства у досліджуваній сфері. Усі пропозиції та зміни повинні узгоджуватись з відповідними правовими інститутами вітчизняного законодавства, в іншому разі замість покращення ефективності виконуваних заходів щодо боротьби зі злочинністю можемо отримати дисбаланс між теорією та практичною діяльністю правоохоронних органів. [5, с. 148]

Також, у зв'язку з євроінтеграційними процесами України особливого значення набуває міжнародна організація оперативно-розшукової діяльності, що передбачає узгодження планів, цілей, напрямів, організацію транснаціональних оперативно-розшукових підрозділів (Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року);

Аналіз наукової літератури та міжнародно-правових актів дав змогу виділити такі основні форми співробітництва держав в оперативно-розшуковій діяльності:

- обмін оперативно-розшуковою, правовою та іншою інформацією;
- профілактика, розкриття та розслідування злочинів, стосовно яких укладені спеціальні угоди між державами;
- розшук і затримання злочинців на підставі договірних відносин або разових звернень однієї держави до іншої;
- видача злочинців іншій державі або міжнародному органу для кримінального переслідування;
- передача осіб, засуджених до позбавлення волі, для відбування покарання в державі, громадянами якої вони є, або до країни, де вони постійно проживають;
- передача органам іншої держави нагляду за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками;
- захист прав і свобод громадян однієї держави при здійсненні правосуддя в іншій країні;
- спільне вивчення причин та інших проблем злочинності, а також обмін досвідом роботи поліцейських та інших органів;
- підготовка кадрів, надання експертних послуг, постачання спеціальних науково-технічних засобів і надання матеріально-технічної допомоги іншим державам.[6,270-271]

Залишається невирішеною проблема розробки системи «транскордонних оперативно-розшукових заходів» у боротьбі з міжнародною злочинністю, правової бази їх проведення, механізму дій щодо одержання й використання оперативної інформації. Розвиток нових складних транскордонних оперативно-розшукових заходів, таких як легендовані підприємства, установи і організації, підвищуватиме ефективність міжнародної боротьби зі злочинністю[7,с.19]

Окрім цього, слушною вважаємо позицію В.С. Філашкіна про те, що важливим заходом є розширення співпраці між слідчими, оперативними та іншими підрозділами правоохоронних органів, зокрема, й у міжнародному масштабі. Для цього необхідно:

- розширювати і, за необхідності, створювати канали зв'язку між державами-учасницями розслідування;
- забезпечувати співробітництво у розслідуванні всіх злочинів, що мають відношення до сфери торгівлі людьми та використання примусової праці;
- надавати, у необхідних випадках, предмети, документи або докази, необхідні для аналізу доказової та орієнтуючої інформації з метою забезпечення ефективності розслідування;
- обмінюватися інформацією про конкретні засоби та методи, що застосовують організовані злочинні групи, охоплюючи відомості щодо маршрутів і транспортування, використання фіктивних імен, змінених та підроблених докуме-

нтівабоіншихзасобівприховуваннязлочинноїдіяльності[8,с.240].

Отже, проблемі торгівлі людьми значна увага приділяється іурядом нашої держави, і міжнародною спільнотою. У рамках міжнародного співробітництва Україна має виконати ряд завдань щодо протидії злочинам, пов'язаним із торгівлею людьми, передбачених Державною програмою з протидії торгівлі людьми у 2016-2020 рр. Є потреба в удосконаленні роботи неурядових організацій, які будуть проводити превентивну роботу серед громадськості, забезпечити їх належне фінансування. Також, необхідно проводити дослідження з приводу розробки транснаціональних оперативно-розшукових заходів з метою підвищення ефективності у боротьбі зі злочинами міжнародного характеру.

1. Статистична інформація Генеральної прокуратури України.–[Електронний ресурс].–Режим доступу:<http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>.

2. Міжнародна організація з міграції. Торгівля людьми в Україні–огляд ситуації, червень 2016 року.–[Електронний ресурс].–Режим доступу:http://stoptrafficking.org/sites/default/files/mom/documents/CT_situation%20analysis%20JUN%202016%20UKR.pdf.

3. [Електронний ресурс].– Режим доступу.–<http://www.no2slavery.ru/ru /issledovaniya/>

4. Слубський І.Й. Міжнародний досвід у сфері протидії торгівлі людьми / І.Й.Слубський//Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.–№1.–2014р.–с.186-194.

5. Погорецький М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі: Монографія. – Х., 2007.

6. Єфімов В.В. Міжнародне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності/В.В.Єфімов//Право і суспільство.–№1.–2012р.–с.268-273.

7. Міжнародне співробітництво органів внутрішніх справ з правоохоронними органами зарубіжних країн: Проблеми теорії і практики: Матер. Круглого столу. – Дніпропетровськ, 2010.

8. Філашкін В.С. Протидія торгівлі людьми на міжнародному рівні/В.С.Філашкін//Боротьба з організованою злочинністю та корупцією (теорія і практика).–№24.–2011р.–с.237-242.

Тюра Олена Іванівна
студентка магістратури
юридичного факультету ДДУВС

Науковий керівник –
доцент кафедри кримінально-правових
дисциплін, к.ю.н., доц. **Телійчук В.Г.**

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

За часи незалежності законодавцями прийнято низку законів та нормативно-правових актів, в тому числі, які стосуються оперативно-розшукового законодавства. З прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу